

PŘÍLOHY

Příloha č. 1: Přehled změn australských imigračních zákonů

Naturalizační zákon 1903

Naturalizační doklad má právo vydávat společenství Commonwealth, doposud jej zřizovaly jednotlivé státy a kolonie. Tento zákon zavedl podmínky, za kterých imigranti nabývali práva a výsady britských občanů. Lidé z Asie, Afriky a Tichomoří byli z této naturalizace vyloučeni. Před podáním žádosti musela osoba pobývat na území států Commonwealthu po dobu 2 let.

Zákon o státní příslušnosti 1920

Vycházel z britského zákona o státní příslušnosti a postavení cizinců z roku 1914. Zákon vymezuje rozeného britského občana. Kterým byla osoba: narozená ve Velké Británii; narozena mimo Velkou Británii, jejíž otec byl britským občanem nebo byl naturalizován; narozená na britské lodi. Požadavky pobytu ke splnění naturalizace: pobyt na území britského panství po dobu 5 let nebo pracovat po stejnou dobu ve službách tohoto panství během uplynulých 8 let; bezúhonnost a znalost anglického jazyka a dále chtít nadále pobývat na území britského panství, či pro něj pracovat.

Zákon o státní příslušnosti a občanství 1948

Tento zákon nově zavedl australské občanství a každý, kdo byl australským občanem byl také občanem britským. Australské občanství mohla získat osoba: narozená na území Austrálie; původem z Velké Británie nebo Irska nebo naturalizací. Pokud žena přišla o britské občanství, protože se provdala za muže jiné národnosti, mohla jej získat zpět v případě, že měli trvalé bydliště v Austrálii. Zákon zavedl určitou věrnost a povinnost vůči Austrálii.

Zákon o státní příslušnosti a občanství 1955

Zákon odstranil jisté obtíže při získávání občanství, žadatel musel podat prohlášení již 2 roky před podáním samotné žádosti. Postup umožnil novým osadníkům zažádat už půl roku před dokončením pětiletého pobytu v Austrálii. Ministr mohl zkrátit povinnou dobu pobytu manželům a manželkám Australanů.

Zákon o státní příslušnosti a občanství 1958

Ve změně zákona došlo k odstranění ustanovení týkající se určitých situací, kdy naturalizovaná osoba bydlela v zahraničí po dobu 7 let a každý rok neoznámila australskému konzulátu, že chtějí mít nadále australské občanství. Nová ustanovení určila, že ministr mohl zbavit občanství osobu, která je vina za spáchání trestného činu, uvedla nepravdivé prohlášení nebo zatajovala důležité informace.

Zákon o státní příslušnosti a občanství 1966

Zákon změnil nárok na občanství u manželských párů. Pokud byl jeden z partnerů způsobilý k získání občanství, ale druhý ne, bylo uděleno právě tomu vhodnému a druhý z páru jej nabyl automaticky po svatbě, aniž by splňovali požadavek 5 let pobytu v Austrálii. Dále se lidé nemuseli při své naturalizaci zříkat věrnosti a oddanosti své domovské zemi, jako tomu bylo doposud.

Zákon o státní příslušnosti a občanství 1967

V poslední změně tohoto zákona došlo k odstoupení od náročných pobytových požadavků k získání občanství u lidí nebritského původu, kteří zde trvale žili a byli povoláni do vojenské služby. Po 3 měsících služby měli nárok na získání občanství bez ohledu na délku jejich pobytu, pokud byli ze zdravotních důvodů puštěni dříve zpět do Austrálie, neztratili tento nárok.

Zákon o občanství 1969

V roce 1968 byla provedena generální revize právních předpisů. Zákon změnil postavení osob z britských občanů na australské a mající status britského příslušníka (jako cizinec byla do roku 1987 brána osoba, která neměla tento status, nebyla ani irským občanem, ani chráněnou osobou). Lidé s trvalým pobytem, kteří nebyli ze zemí Commonwealthu a žili v Austrálii po dobu 5 let, měli jednodušší získat občanství. Délka nutného pobytu se zkrátila na 2 roky pro ty uchazeče, kteří uměli číst a psát anglicky a plynule tímto jazykem hovořili.

Zákon o australském občanství 1973

Pro každého uchazeče platily stejné požadavky ohledně délky pobytu, bezúhonnosti a znalosti jazyka k získání státního občanství. Délka nutného trvalého pobytu byla 3 roky.

Dodatek zákona o australském občanství 1984

Cílem této právní úpravy bylo odstranit veškerou diskriminaci osob na základě jejich pohlaví, rodinného stavu a současné nebo předchozí státní příslušnosti. Délka požadovaného trvalého pobytu se snížila na 2 roky. Žadatelům již stačila základní znalost anglického jazyka, uchazeči starších 50 let byli od tohoto požadavku osvobozeni. Byl zrušen status britského občana, s vládním záměrem, že zákon uvažuje národní identitu všech Australanů. Tento dodatek také umožnil možnost odvolání se k soudu, v případě zamítnutí žádosti o občanství nebo zbavení jej.

Dodatek zákona o australském občanství 1986

Do této doby získávaly automaticky státní občanství všechny děti narozené v Austrálii. Dle této úpravy již nebylo přiděleno dětem narozeným nelegálním imigrantům, návštěvníkům a dalším, kteří byli na území kontinentu pouze dočasně. Automatické získání státního občanství bylo uděleno těm potomkům, kdy alespoň jeden z jejich rodičů byl australským občanem nebo měl v Austrálii trvalý pobyt v době narození dítěte.

Dodatek zákona o australském občanství 1993

Zákon zakomponoval předmluvu do zákona o státním občanství z roku 1948. Týkala se významu státního občanství, které bylo považováno za společné pouto Australanů, mající stejná práva a povinnosti. Předmluva zdůrazňuje, že veškerá práva a povinnosti jsou zakotvena ve státní ústavě a zákonech. Upraven byl i slib (každý žadatel jej musí splnit pro získání občanství), kdy se člověk zavazoval přímo australskému národu.

Dodatek zákona o migraci 1997

Zákon pozměnil zákon o australském občanství z roku 1948 a zákon o migraci z roku 1958 tak, aby nedocházelo k podvodnému získávání občanství. K zákonu o australském občanství 1948 bylo vloženo nové ustanovení v oblasti druhé kapitoly trestního zákoníku, která se od této doby mohla vztahovat na všechny trestné činy v rámci tohoto zákona. Od roku 1997 se uplatňoval tento dodatek na všechny nové trestné činy a od roku 2001 i na ty, které se staly v minulosti.

Dodatek zákona o státním občanství 2002

Dodatek zavedl pro Australany možnost dvojího občanství, aby při nabytí občanství jiné země nepřišli o to australské. Možnost získání australského občanství měli nově lidé do 25 let, kteří se narodili v zahraničí, ale jejichž rodiče byly Australany. Lidé ve věkové kategorii do 25 let, kteří spáchali trestný čin (konkrétně pašování osob) a z tohoto důvodu byli zbaveni státního občanství, mohli opětovně, po odpykání trestu (minimálně 12 měsíců), zažádat o přidělení australského občanství.

Zákon o státním občanství 2007

Cílem nového zákona bylo poskytnout jasnější a lépe strukturovaná práva v jazyce, používaném v 21. století. Hlavní změny nastaly v oblasti uchovávání a shromažďování osobních informací za účelem lepší identifikace osob, které se chtějí stát australskými občany. Pokud australská bezpečnost a zpravodajská organizace označila žadatele o trvalý pobyt jako rizikovou osobu, ministr mohl jeho žádost eliminovat. Požadovaný pobyt v Austrálii se zvýšil na 4 roky, 12 měsíců před podáním žádosti o občanství musel být člověk veden jako trvalý imigrant. Výjimka mohla být udělena lidem, kteří vykonávali určitou činnost (mimo území kontinentu) prospěšnou pro Austrálii. Ministr má právo zkrátit povinnou dobu pobytu pro manžele a vzájemně závislé osoby. Později byl téhož roku vytvořen dodatek zákona, který stanovil, že potenciální žadatelé se zavazují ke splnění testu o občanství. Test zajistil, že uchazeči rozumí a chápou australské zákony a hodnoty. Cílem bylo přispět k lepší integraci nových občanů do společnosti.

Dodatek zákona o státním občanství 2009 (přehled testů o občanství a dalších požadavků)

V roce 2008 australská vláda pověřila výbor, který kontroluje a schvaluje test o občanství, aby zhodnotil jeho funkčnost. Výbor navrhl 34 doporučení, tehdejší vláda přijala 26 z nich. Jedním z návrhů bylo vyloučení osob, které prodělali duševní trauma, z povinného složení testu. Ministr určil lhůtu, kdy musí být test úspěšně složen, aby byly administrativní postupy efektivnější. Dále bylo stanoveno, že lidé do 18 let museli být trvalými občany v době podání a rozhodnutí žádosti. Ustanovení bylo zejména pro děti nelegálních imigrantů, aby měly možnost získání občanství, i přes vyčerpání veškerých šancí jejich rodičů.

Zdroj: Klapdor, Coombs, Bohm, 2009

Příloha č. 2: Podíl nenarozených osob na území Austrálie

Zdroj: ABS, 2013

Příloha č. 3: Chronologie sociálních a kulturních změn v Austrálii, 1947-1993

1947–1964: Asimilace

Poválečné vybudování hospodářské infrastruktury a výrobního průmyslu přispěl k plné zaměstnanosti. Období počátku imigračního programu, nejprve pro imigranty z Velké Británie, severní a východní Evropy, později pro přistěhovalce z jižní Evropy. Fungovaly přísné asimilační politiky a přístupy.

1964–1972: Integrace

Zpomalení vývoje zpracovatelského průmyslu, do popředí se dostávala zaměstnanost v odvětví služeb. Vdané ženy byly začleněny do pracovního procesu. Pokračuje imigrace převážně z jižní Evropy a také ze zemí středovýchodní Evropy. Zavedena výuka anglického jazyka pro děti, které pocházejí z neanglicky mluvících států. Organizace pro etnické společenství se stávají veřejnými a více aktivními.

1972–1975: Etnický pluralismus

Labouristická vláda G. Whitlama se zaměřila na sociální rozvoj. Ropná krize vedle k vzestupu nezaměstnanosti. Vzdělání vyššího stupně a zdravotní péče byla poskytována zdarma. Došlo ke zpomalení růstu migrace, vznikl pojem „rodina národa“ a tzv. „etnické“ rádio.

1975–1983: 1. fáze multikulturalismu

V tomto období došlo ke zpomalení hospodářského vývoje, dále ke změnám v sociální politice v souladu s privatizací. Snížila se činnost veřejného sektoru a vzrostla nezaměstnanost. Byla vydána Galballyho zpráva o migrační police. Kulturní pluralismus byl přijat jako politika multikulturalismu. Imigranti pocházeli z jižní a východní Asie, včetně uprchlíků připlouvajících na lodích. Vznik tzv. „etnických“ televizních programů.

1983–1988: 2. fáze multikulturalismu

Období ekonomického zotavování a vzestupu zaměstnanosti, zejména ženské. Rostla kvalita služeb a průmyslu. První přehodnocení a kritika politiky multikulturalismu.

1988–1993: Post-multikulturalismus?

Prohloubení ekonomické recese v roce 1990 vedlo k opětovnému zrychlení nezaměstnanosti. Vznik radního výboru pro australské imigrační politiky (CAAIP) a národního programu multikulturní Austrálie. Došlo ke snížení imigrace v souladu s nejistou budoucností Austrálie, ale také k prvním náznakům otevřené společnosti. Multikulturalismus byl opět předmětem mnoha kritik a diskuzí.

Zdroj: Burnett, 1998